

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ศึกษา ความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากการให้ผู้สำเร็จใหม่จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาค ทั้ง 4 แห่ง ตอบแบบสอบถามและนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะเสนอในลักษณะการบรรยายประกอบตาราง จะขอเสนอดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไป

4.2 ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.2.1 สัดส่วนของนักศึกษาที่ตอบถูก

4.2.2 ระดับคะแนนของความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.3 เจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.3.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.3.2 ระดับคะแนนเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.5 ความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังกับความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.5.1 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังกับความรู้ต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.5.2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังกับเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.1 ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่งพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากภาคเหนือมากที่สุด คือ 100 คนคิดเป็นร้อยละ 29.2 รองลงมาคือภาคกลาง ร้อยละ 25.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 24.2 และน้อยที่สุด คือภาคใต้ ร้อยละ 21.61 (ดังตารางที่ 1)

อายุของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขทั้ง 4 แห่ง พบว่า ช่วงอายุระหว่าง 19-21 ปีมีมากที่สุด ถึง 233 คนคิดเป็น ร้อยละ 67.9 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 22-24 ปีมีเพียง 104 คนคิดเป็น ร้อยละ 30.3 และน้อยที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 25-27 ปีมีเพียง 6 คนคิดเป็น ร้อยละ 1.8 เท่านั้น (ดังตารางที่ 1)

การนับถือศาสนาของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธถึง ร้อยละ 95.6 รองลงมา คือศาสนาอิสลาม และน้อยที่สุด คือ ศาสนาคริสต์คิดเป็น ร้อยละ 0.9 (ดังตารางที่ 1)

ระดับการศึกษาของบิดาของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาตอนต้นถึง ร้อยละ 51.0 รองลงมา คือ ประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 14.6 และน้อยที่สุด คือสูงกว่าปริญญาตรี เพียง ร้อยละ 1.2 (ดังตารางที่ 1)

ระดับการศึกษาของมารดาเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาตอนต้นถึง ร้อยละ 56.6 รองลงมา คือ ประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 16.9 และน้อยที่สุด คือสูงกว่าปริญญาตรี เพียง ร้อยละ 0.3 (ดังตารางที่ 1)

อาชีพบิดาของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ พบว่า อาชีพส่วนใหญ่ของบิดา คือ ทานา/ทาสวน ถึงร้อยละ 40.2 พบน้อยที่สุด คือ ท่างานบริษัท/รัฐวิสาหกิจเพียง ร้อยละ 1.7 (ดังตารางที่ 1)

อาชีพมารดาของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ พบว่า อาชีพส่วนใหญ่ของมารดา คือ ทานา/ทาสวน ถึงร้อยละ 41.4 พบน้อยที่สุดคือ ทางการเมือง/รัฐวิสาหกิจเพียง ร้อยละ 0.9 (ดังตารางที่ 1)

การออมทรัพย์ของครอบครัวของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ พบว่าการออมทรัพย์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้และเหลือเก็บบ้างเป็นบางเดือน ร้อยละ 40.5 และน้อยที่สุดกล่าวคือ ไม่พอใช้ทุกเดือนเพียงร้อยละ 5.2 เท่านั้น (ดังตารางที่ 1)

ภูมิลำเนาของครอบครัวเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ พบว่าครอบครัวส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลร้อยละ 67.9 และอยู่ในเขตสุขาภิบาลและในเขตเทศบาล ร้อยละ 32.1 (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
	(N=343)	
สถาบันการศึกษา		
วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคเหนือ		
จังหวัดพิษณุโลก	100	29.2
วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคกลาง		
จังหวัดชลบุรี	86	25.1
วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
จังหวัดขอนแก่น	83	24.2
วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้		
จังหวัดยะลา	74	21.6
อายุ (ปี)		
19 - 21	233	67.9
22 - 24	104	30.3
25 - 27	6	1.8
อายุเฉลี่ย 21 ปี		
ศาสนา		
พุทธ	328	95.6
คริสต์	3	0.9
อิสลาม	12	3.5

ตารางที่ 1 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=343)	ร้อยละ
การศึกษาของบิดา		
ไม่ได้เรียน	9	2.6
ประถมศึกษาตอนต้น	175	51.0
ประถมศึกษาตอนปลาย	50	14.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	18	5.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	40	11.7
อนุปริญญา	23	6.7
ปริญญาตรี	24	7.0
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.2
การศึกษาของมารดา		
ไม่ได้เรียน	23	6.7
ประถมศึกษาตอนต้น	149	56.6
ประถมศึกษาตอนปลาย	58	16.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	20	5.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย	22	6.4
อนุปริญญา	10	2.9
ปริญญาตรี	15	4.4
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.3

ตารางที่ 1 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
	(N=343)	
อาชีพของบิดา		
รับราชการ	59	17.2
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	67	19.5
ทนาย/ทาสวน	138	40.2
ทำงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ	6	1.7
รับจ้าง	41	12.0
อื่นๆ	32	9.3
อาชีพของมารดา		
รับราชการ	24	7.0
ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว	84	24.5
ทนาย/ทาสวน	142	41.4
ทำงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ	3	0.9
รับจ้าง	14	4.1
แม่บ้าน	62	18.1
อื่นๆ	14	4.1
การออมทรัพย์		
ไม่พอใช้ทุกเดือน	18	5.2
ไม่พอใช้ในบางเดือน	49	14.3
พอใช้ทุกเดือนแต่ไม่เหลือเก็บ	100	29.2
พอใช้และเหลือเก็บบ้างเป็นบางเดือน	139	40.5
พอใช้และเหลือเก็บทุกเดือน	37	10.8

ตารางที่ 1 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
	(N=343)	
ภูมิลำเนาของครอบครัว		
ในเขตสุขาภิบาลและในเขตเทศบาล	110	32.1
นอกเขตเทศบาล	233	67.9

4.2 ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
(พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.2.1 สัดส่วนของนักเรียนที่ตอบถูก

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน มีทั้งหมด 30 ข้อ เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาค
ทั้ง 4 แห่ง จำนวน 343 คน ตอบถูกต้องมากกว่าร้อยละ 50 ถึง 23 ข้อคิดเป็น
ร้อยละ 76.7 ของจำนวนข้อสอบทั้งหมด ส่วนข้อที่ตอบไม่ถูกมีเพียง 7 ข้อคิดเป็น
ร้อยละ 23.3 (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยกเป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
	(N=343)	
1. การสาธารณสุขมูลฐานเกิดจากแนวความคิดในข้อใด		
*-ต้องการขยายบริการด้านสาธารณสุขให้ครอบคลุมประชากรทุกพื้นที่	230	67.1
-ต้องการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุกๆด้าน	36	10.5
-ต้องการให้มีบริการด้านการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ	9	2.6
-ต้องการให้มีการพัฒนาสังคมในเขตชนบท	52	15.2
-ต้องการให้ 6 กระทรวงทำงานร่วมกันเพื่อลดการซ้ำซ้อน	16	4.7
2. กิจกรรมอันดับแรกที่จะต้องจัดทำในการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานได้แก่ข้อใด		
-การบริหารจัดการและการประสานงาน	28	8.2
*-การวางแผนงานสาธารณสุขมูลฐาน	244	71.1
-การค้นหาคัดเลือก ผสส/อสสม	37	10.8
-การฝึกอบรมและการประเมินผล	0	0.0
-การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	34	9.9

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยกเป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
(N=343)		
3. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานสาธารณสุขมูลฐานในระดับตำบลทำได้อย่างไร		
*-เผยแพร่กิจกรรมในโอกาสต่างๆ	116	33.8
-โฆษณาทางวิทยุ หนังสือพิมพ์	9	2.6
-จัดนิทรรศการ รณรงค์ ประชุมชี้แจง	205	59.8
-นำศึกษาดูงาน แจกเอกสาร สิ่งพิมพ์	6	1.7
-เผยแพร่ทางสื่อมวลชน โทรทัศน์	7	2.0
4. ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ท่านคิดว่าวิธีใด จะทำให้งานสาธารณสุขมูลฐานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย		
-เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกระดับต้องให้ความสนใจต่องานสาธารณสุขมูลฐาน	22	6.4
-จัดตั้งกองทุนต่างๆในหมู่บ้าน เช่น กองทุนยา กองทุนบัตรสุขภาพ	5	1.5
-เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะต้องทำตัวให้ประชาชนศรัทธาในตัวเจ้าหน้าที่	32	9.3
-จะต้องมีงบประมาณที่จะใช้ในการสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐาน	15	4.4
*-กระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางแก้ไข	269	78.4

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
	(N=343)	
5. สุขภาพดีถ้วนหน้า (Health For All) หมายถึง		
- ประชาชนทุกคนไม่เจ็บป่วย ไม่พิการ และไม่เป็นโรคจิตประสาท	14	4.1
- ประชาชนทุกคนมีสุขภาพดี เพราะได้รับการ รักษาพยาบาลจากรัฐบาลอย่างทั่วถึงทุกสังคม	59	17.2
*- ประชาชนทุกคนได้รับการพัฒนา ให้มีระดับ สุขภาพอนามัยพอที่จะดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข และเสริมสร้างเศรษฐกิจและสังคมได้	253	73.8
- ประชาชนทุกกลุ่มได้รับการแบ่งปัน บำจจัย 4 โดยการดำรงชีวิตภายใต้การจัดสรรจากรัฐบาลโดยเท่าเทียมกัน เพื่อลดความ เหลื่อมล้ำทางสังคม	14	4.1
- ประชาชนทุกคนมีสุขภาพจิตดี ไม่เป็นโรคจิตประสาท	3	0.9
6. การบรรลุถึงสุขภาพดีถ้วนหน้า ได้นั้น ต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง		
- ระบบการส่งต่อกับสถานบริการของรัฐ	4	1.2
- สถานบริการสาธารณสุขของรัฐกับ สาธารณสุขมูลฐาน	43	12.5
*- สาธารณสุขมูลฐานกับการพึ่งตนเองของชุมชน	160	46.6
- สาธารณสุขมูลฐานกับการสนับสนุนของภาครัฐ และเอกชน	126	36.7
- โครงการบัตรสุขภาพกับหมู่บ้านพึ่งตนเองทาง สาธารณสุขมูลฐาน	10	2.9

ตารางที่ 2(ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
เป็นรายชื่อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ (N=343)
7. การสาธารณสุขมูลฐานเป็นวิธีการที่ช่วยให้ ประชาชนคนไทยมีสุขภาพดีถ้วนหน้า ท่าน เห็นด้วยกับคำกล่าวนี้หรือไม่		
-เห็นด้วย เพราะประชาชนได้รับความเป็นธรรม	1	0.3
-เห็นด้วย เพราะมีสถานบริการสาธารณสุขทุกตำบล	15	4.4
*-เห็นด้วย เพราะเป็นกลวิธีที่ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม	314	91.5
-ไม่เห็นด้วย เพราะรัฐยังไม่สามารถ แก้ปัญหาจนกระทั่งความชั่วร้ายได้	9	2.6
-ไม่เห็นด้วย เพราะการสาธารณสุขมูลฐาน เป็นงานที่อยู่ในระดับตำบลเท่านั้น	4	1.2
8. ข้อใดจัดเป็น "การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน"		
-ชาวบ้านขอรับบริจาคเพื่อถวายแด่เจ้าอาวาสวัด นำไปรักษาโรคมะเร็งที่กรุงเทพฯ	4	1.2
-ผู้ใหญ่บ้านประชุมชาวบ้าน พร้อมเกณฑ์ให้ช่วยกัน ปรับปรุงถนน รั้วบ้านและบริเวณบ้านให้สะอาด เพราะจังหวัดจะประกาศเป็นจังหวัดที่พัฒนา ทางสาธารณสุขมูลฐาน	34	9.9
-ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่คลองชลประทาน จะตัดผ่านที่รวมตัวกันมาร้องเรียนทางอำเภอว่า ไม่ต้องการคลองส่งน้ำในหมู่บ้าน เพราะน้ำใช้ บริโภคไม่ได้ จึงไม่มีประโยชน์ด้านสาธารณสุข	8	2.3

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
	(N=343)	
*-ชาวบ้านร่วมกันลงหุ้นในการจัดตั้งกองทุนยาเพื่อ แก้ไขปัญหาขาดแคลนยาในหมู่บ้าน และชาวบ้าน สามารถบริหารจัดการเอง เช่น หาทุนสมทบจาก ภาครัฐและเอกชน และนำดอกผลไปพัฒนาชุมชน ด้านอื่นอีก	296	86.3
-การรวมกลุ่มประท้วงขับไล่เจ้าหน้าที่ สาธารณสุขตำบล	1	0.3
9. การพัฒนาระบบ 3 ก จะช่วยให้พัฒนาสาธารณสุข มูลฐานสำเร็จได้ เพราะจะทำให้เกิดการพัฒนา ตามหลักการสาธารณสุขมูลฐานข้อใดบ้าง		
*-การมีส่วนร่วมของชุมชน การใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมและผสมผสานการพัฒนาชุมชน	258	75.2
-เป็นการพัฒนาที่ครบวงจรการบริหารโครงการ	53	15.5
-เป็นการพัฒนาชุมชนทุกกลุ่มในชุมชนนั้น	20	5.8
-เป็นศูนย์รวมของกลุ่มมันสมองในชุมชน	10	2.9
-เป็นสิ่งที่จะพัฒนาให้สำเร็จได้ง่ายกว่าอย่างอื่น	2	0.6
10. การพึ่งตนเองของชุมชนจะต้องมี องค์ประกอบอะไรบ้าง		
*-กรรมการกองทุน กาลังคน การบริหารจัดการ	249	72.6
-การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ	38	11.1
-งบประมาณจากรัฐและองค์กรชุมชน	7	2.0

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน (N=343)	ร้อยละ
- พสส/อสสม และ กม. ที่สามารถ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	42	12.2
- คณะกรรมการสภาตำบล ที่มี ความสามารถบริหารจัดการ	7	2.0
11. การพัฒนาหมู่บ้านให้พึ่งตนเองและขยายความ สำเร็จในการพัฒนา โดยให้หมู่บ้านฝึกอบรมถ่ายทอด แนวคิดและเทคโนโลยีกันเอง เป็นกิจกรรม หลักของโครงการใด		
*- โครงการพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐาน	196	57.1
- โครงการปිරณรงค์คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ	35	10.2
- โครงการสุขภาพตำบลและสิ่งแวดล้อม	22	6.4
- โครงการกองทุนยาและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้าน	11	3.2
- โครงการสาธารณสุขมูลฐานแห่งชาติ	79	23.0
12. "หมู่บ้านพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐาน" คือ		
- หมู่บ้านที่มีการดำเนินงานสาธารณสุข มูลฐานครบ 10 องค์ประกอบ	95	27.7
- หมู่บ้านที่มีการอบรม พสส. อสสม. และกองทุนยา	4	1.2
*- หมู่บ้านที่มีการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน อย่างน้อย 5 องค์ประกอบมีอาสาสมัคร กองทุน และมีการถ่ายทอดเทคนิคการพัฒนาระหว่างหมู่บ้าน	170	49.6

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยกเป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน (N=343)	ร้อยละ
-หมู่บ้านที่มีการสำรวจ จบฐ.ทุกปีและมีการวางแผนการปฏิบัติการประเมินผลการพัฒนาโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้ง 4 กระทรวง	41	12.0
-หมู่บ้านที่มีการร่วมมือกันพัฒนาระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้ง 4 กระทรวงเป็นอย่างดี	33	9.6
13. "การถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างหมู่บ้าน" หมายถึง		
-การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับถ่ายทอดความรู้ในการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานให้หมู่บ้านอื่นในเครือข่าย	17	5.0
-การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับจัดให้มีการให้ความรู้ในการใช้อุปกรณ์และเทคนิคในการพัฒนาที่มีคุณภาพที่สุดให้ชาวบ้านในหมู่บ้านเครือข่าย	46	13.4
*-ศึกษาดูงานหรือฝึกอบรมประชาชนและอาสาสมัครด้านแนวความคิดและเทคนิคการดำเนินงานพัฒนาระหว่างหมู่บ้านแกนนำและหมู่บ้านเครือข่าย	175	51.0
-การที่กรรมการทุกหมู่บ้านในตำบลร่วมกันถ่ายทอดความรู้และข้อมูลพื้นฐานและร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาสาธารณสุขตำบล	90	26.2
-การร่วมระดมแนวความคิดของเจ้าหน้าที่ระดับตำบลทุกกระทรวงภายในอำเภอนั้นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสาธารณสุขร่วมกัน	15	4.4

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายชื่อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
(N=343)		
14. การสำรวจ จปฐ. ในหมู่บ้านทุกปีจะช่วยพัฒนา งานสาธารณสุขมูลฐานในด้านใดมากที่สุด		
*-พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อสนับสนุน การตัดสินใจ วางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ของหมู่บ้านได้อย่างถูกต้อง	287	83.7
-พัฒนาบทบาทของอาสาสมัครในหมู่บ้าน ทุกประเภทให้มีคุณภาพมากที่สุด	15	4.4
-พัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ของรัฐให้มีคุณภาพในการวิจัยมากที่สุด	29	8.5
-ลดงบประมาณการนิเทศงานของหน่วยงาน ระดับจังหวัดทั้ง 4 กระทรวง เพราะใช้ผู้นิเทศ ร่วมกันคนเดียวได้	1	0.3
15. ถ้าต้องการมียาจำเป็นไว้ใช้ในหมู่บ้านตามหลัก การสาธารณสุขมูลฐานจะปฏิบัติอย่างไร		
-สาธารณสุขอำเภอควรจัดสรรยา และเวชภัณฑ์ให้ อสม. เป็นงวดๆ	11	3.2
-ให้ อสม. มาเบิกจากสถานีอนามัย ตามความต้องการได้ตลอดเวลา	7	2.0
*-สนับสนุนให้ อสม. จัดตั้งกองทุนยา และเวชภัณฑ์ในหมู่บ้าน	243	70.8
-จัดสรรงบประมาณหรือเงินบำรุงให้ทุกปี เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการจัดหายามา ใช้ในหมู่บ้าน	72	21.0

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยกเป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
	(N=343)	
-รัฐให้เงินจำนวนหนึ่งเพื่อซื้อยาให้เมื่อตั้งกองทุน และให้เงินเดือนแก่ผู้ขายอย่างสม่ำเสมอ	10	2.9
16. การรวมกองทุนต่างๆในชุมชน เช่น กองทุนยา กองทุนบัตรสุขภาพ กองทุนโภชนาการ กองทุนสุขภาพ เป็นกองทุนเดียวเรียกว่า "กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน" นั้นจะให้ประโยชน์แก่หมู่บ้านอย่างไรมากที่สุด		
-ลดค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้บริหารจัดการโครงการ	8	2.3
-ผสมผสานงานการพัฒนาเพื่อแก้ไข ปัญหาตามความสำคัญที่สุดก่อน	95	27.7
*-มีเงินกองกลางที่สามารถนำไปพัฒนาหมู่บ้านด้านอื่นๆได้ทันทีและเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่บ้าน	217	63.3
-มีเงินรวมมากขึ้นเป็นหลักประกันให้เอกชนเข้ามาร่วมพัฒนาชุมชน	11	3.2
-มีเงินส่วนรวมมากขึ้นเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินธนาคารมีพัฒนางานสาธารณสุขได้มากขึ้น	12	3.5

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายชื่อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน (N=343)	ร้อยละ
-เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเลือกโดยใช้ ดุลยพินิจว่าใครเก่ง ชื่อสัตย์และ สนิทสนมกันเพื่อสะดวกในการ ติดต่อประสานงาน	20	5.8
-คบต. ร่วมกันคัดเลือกประชาชนใน หมู่บ้านที่มีความรู้ดี ช่วยเหลืองาน ส่วนรวมสม่ำเสมอ	21	6.1
19. การคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นผู้สื่อข่าว สาธารณสุขนั้นมีวิธีการอย่างไร		
-เปิดรับสมัครผู้เข้ารับการศึกษา	9	2.6
-ประชุมชาวบ้านแล้วให้สมัครตามความต้องการ	10	2.9
-สัมภาษณ์ทุกครัวเรือนแล้วหา ผู้ที่มีความรู้ด้านสาธารณสุข	18	5.2
*-สัมภาษณ์ทุกครัวเรือนแล้วหาคนที่ เป็นจุดรวมที่มีคะแนนสูงสุด	286	83.4
-กรรมการหมู่บ้านร่วมกับเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขดำเนินการค้นหาเอง	20	5.8
20. ในขั้นเตรียมการคัดเลือก ผสส. ต้อง จัดเตรียมอุปกรณ์ต่อไปนี้ นอกจาก		
-แบบสำรวจครอบครัวและคู่สมรส	54	15.7
-แบบสัมภาษณ์เพื่อค้นหาและคัดเลือก ผสส.	45	13.1
*-แผนภูมิองค์กร การบริหารสาธารณสุขมูลฐาน	180	52.5

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน (N=343)	ร้อยละ
-แผนที่หมู่บ้านอย่างคร่าวๆ พอจะหาได้จากแหล่งอื่น	29	8.5
-กระดาษ ดินสอ ไม้บรรทัด เครื่องมือวัดระยะทาง	35	10.2
21. ขั้นตอนในการดำเนินการอบรมมีอะไรบ้าง		
-วิเคราะห์งาน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนิน การฝึกอบรม ประเมินผล	93	27.1
-วิเคราะห์งาน ตัดสินใจ กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการฝึกอบรม ประเมินผล	76	22.2
-วิเคราะห์งาน ตัดสินใจ กำหนดวัตถุประสงค์ ประสงค์และประเมินผลงานขณะฝึกอบรม กำหนดกิจกรรมและวางแผนการเรียน การสอน ดำเนินการฝึกอบรม สนับสนุน และประเมินผลการเรียนรู้	91	26.5
-วิเคราะห์งาน กำหนดวัตถุประสงค์ ดำเนินการฝึกอบรม ประเมินผล	23	6.7
*-ถูกทุกข้อ	60	17.5

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
	(N=343)	

22. การจัดหลักสูตรสำหรับการอบรม		
ผลส.อสม.ต้องเป็นไปตาม		
-ความเหมาะสมของงบประมาณและ ระดับความสามารถของครูฝึก	33	9.6
-ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่นั้น	51	14.9
*-สภาพปัญหาของชุมชนและความ ต้องการของอาสาสมัคร	202	58.9
-ความคิดเห็นของคณะผู้ชำนาญการ สาธารณสุขมูลฐานจากศูนย์สาธารณสุข มูลฐานภาค	39	11.4
-ความเห็นชอบของคณะกรรมการตำบล และคณะกรรมการหมู่บ้าน	18	5.2
23. ในการอบรมอาสาสมัครที่เป็นชาวบ้านแต่ละครั้ง		
ชาวบ้านเหล่านั้นจะอยู่ในฐานะใดของครูฝึก		
-ผู้มารับขอความช่วยเหลือและข้อชี้แนะที่ถูกต้อง	105	30.6
-ผู้ได้บังคับบัญชา หรือลูกศิษย์	7	2.0
*-เพื่อนร่วมคิด	143	41.7
-เจ้าหน้าที่ใหม่ที่จะออกไปให้บริการ แก่ประชาชนในเร็ววัน	31	9.0
-กรรมการหมู่บ้านที่จะต้องรับผิดชอบ สุขภาพทุกด้านของเพื่อนบ้านต่อไป	57	16.6

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
	(N=343)	
24. ในการประชุมออกเสียงลงคะแนนคัดเลือก อสม. ในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน 2 คน ควรปฏิบัติอย่างไร		
-ให้ที่ประชุมลงคะแนนเสียงใหม่	37	10.8
-ให้ใช้วิธีโหวตเสียง	60	17.5
*-ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มเติม	35	10.2
-ให้ทั้ง 2 คนตกลงกันเองว่าใครจะรับเป็น อสม.	76	22.2
-ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขพิจารณา	135	39.4
25. ข้อใดเป็นบทบาทหน้าที่ของ อสม. ที่เพิ่มขึ้น		
-แจ้งข่าวสารสาธารณสุข	9	2.6
-รวบรวมข้อมูลทางด้านสาธารณสุข	38	11.1
*-ปฐมพยาบาลและรักษาพยาบาลตามอาการ	222	64.7
-เป็นผู้ประสานงานการดำเนินงาน สาธารณสุขของหมู่บ้าน	59	17.2
-แนะนำและเผยแพร่ความรู้ทาง ด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน	15	4.4

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
(N=343)		
26. ความสำเร็จของการดำเนินงานสาธารณสุข มูลฐานในชุมชนร่วมกันระหว่างกลุ่มอาสา สัมครและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลขึ้น อยู่กับปัจจัยใดมากที่สุด		
- การอบรมเพิ่มระดับความสามารถทาง ด้านการรักษาพยาบาลแก่ ผสส. อสม. ตัดสินใจว่าใครเหมาะสม	14	4.1
- สนับสนุนด้านงบประมาณเวชภัณฑ์ แก่ อสม. อย่างพอเพียง	14	4.1
*- ความขยันของ ผสส. อสม. และความ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขและมีการแลกเปลี่ยนแนว ความคิดกันอย่างสม่ำเสมอ	236	68.8
- การขยันของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการ ติดตามรวบรวมผลงานตามการบันทึกการ ทำงานของ ผสส. อสม. ทุกเดือน	76	22.2
- ความสามารถด้านวิชาการของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล	3	0.9

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ (N=343)
27. วิธีการที่จะช่วยให้ชุมชนได้มีโอกาสรับรู้ และหาทางแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของ ตนเองและชุมชนได้ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ต้องปฏิบัติอย่างไร		
-อบรม ผสส. อสม. ให้รู้การ รักษาพยาบาลให้มากที่สุด	6	1.7
*-อบรม ผสส. อสม. ด้านปัญหาสาธารณสุขและ กระตุ้นให้นำไปถ่ายทอดสู่เพื่อนบ้าน เพื่อหา แนวทางแก้ไขตามความริบด่วนของปัญหา โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในขณะนั้นให้มากที่สุด	224	65.3
-เจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องศึกษาชุมชนเป็น อย่างดีแล้วนำไปอบรม ผสส. อสม. เพื่อจะ ได้นำปัญหาที่ถูกต้องไปแก้ไขได้เลย	81	23.6
-เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้สุขศึกษาแก่ประชาชน ทุกครัวเรือนเพื่อป้องกันการเข้าใจผิด การ พัฒนาที่จัดทำขึ้นจึงจะเป็นการพัฒนาจากชุมชน ที่ตระหนักถึงปัญหาอย่างแท้จริง	32	9.3
-แพทย์และพยาบาลวิชาชีพจากโรงพยาบาล อาจควรสอนการรักษาพยาบาลให้แก่ กรรมการหมู่บ้านให้มีความรู้มากที่สุด	0	0.0

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
(N=343)		
28. ในการดำเนินงานร่วมกับอาสาสมัครนั้น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องอยู่ในระดับใด		
- เป็นผู้ดำเนินงานร่วมกับอาสาสมัคร ทุกขั้นตอน และคอยตรวจสอบความ ถูกต้องและรวบรวมผลการปฏิบัติงาน	29	8.5
*- เป็นผู้ให้คำแนะนำให้การสนับสนุนทาง วิชาการและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ตามแผนที่ชุมชนร่วมกันจัดทำขึ้น	265	77.3
- ให้อิสระในการดำเนินงานสาธารณสุข มูลฐานแก่ ผสส. อสม. ซึ่งอบรมวิชา การไปจนหมดแล้วไม่ต้องเข้าร่วมปฏิบัติ งานเพราะอาสาสมัครจะพึ่งตนเองไม่ได้	23	6.7
- เป็นผู้วางแผนการดำเนินงานสาธารณสุข มูลฐานให้อาสาสมัครปฏิบัติตามเพื่อสะดวก ในการติดต่อประสานงาน	20	5.8
- เป็นผู้ศึกษาวิจัยปัญหาสาธารณสุขในชุมชนเอง เพราะมีความรู้สถิติมากกว่ากรรมการคนอื่น	6	1.7
29. การพัฒนาโครงสร้างระบบบริการสาธารณสุข มูลฐานให้มีอาสาสมัครกองทุนต่างๆสาธารณสุข อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของ		
- กองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข	26	7.6
*- สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน กระทรวงสาธารณสุข	204	59.5

ตารางที่ 2(ต่อ)จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานแยก
 เป็นรายข้อ

ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน (N=343)	ร้อยละ
*-คณะสาธารณสุขศาสตร์ ทบวง มหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่ง	9	2.6
-กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	64	18.7
-กองฝึกอบรม กระทรวงสาธารณสุข	40	11.7
30.ปัญหาของหมู่บ้านที่ต้องของบประมาณ จากรัฐบาล ควรดำเนินการอย่างไร		
-คปต.และกม.เสนอปัญหาและ ความต้องการแก่ กสต.	99	28.9
-กม.ส่งข้อมูล จปฐ.3 ให้ กสต. เพื่อของบประมาณ	94	27.4
-คปต.ส่งข้อมูล จปฐ.3 ให้ กสต. เพื่อของบประมาณ	50	14.6
-กสต.จัดทำแผนเข้าสู่ระบบ กชช.	67	19.5
-กม.เสนอปัญหาเข้าสู่ระบบ กชช.	33	9.6

หมายเหตุ * คือคำตอบที่ถูก

4.2.2 ระดับคะแนนความรู้เรื่องการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

จากการตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง พบว่าระดับคะแนนความรู้อยู่ระหว่าง 14-22 คะแนนร้อยละ 78.1 ส่วนคะแนนที่ต่ำกว่า 13 คะแนนลงมาร้อยละ 14.0 และคะแนนที่สูงกว่า 23 คะแนนร้อยละ 7.9 (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน

ระดับคะแนนความรู้	จำนวน	ร้อยละ
1 - 13	48	14.0
14 - 22	268	78.1
23 - 30	27	7.9
รวม	343	100.0

จากจำนวนเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จจากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง จำนวน 343 คน ซึ่งได้รับการประเมินความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน โดยผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดคือ 26 คะแนนและผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ 4 คะแนน (Maximum Possible Score = 30 คะแนน และ Minimum Possible Score = 0 คะแนน) จากการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ ทั้งหมด 343 คนได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\bar{X} &= 17.65 \\ \text{SD.} &= 3.92\end{aligned}$$

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งความรู้ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ ออกเป็น 3 กลุ่มโดยใช้ค่า \bar{X} และ SD. เป็นเครื่องมือในการแบ่งกลุ่มได้ดังนี้คือ

- กลุ่มที่ 1 ความรู้ต่ำ มีคะแนนอยู่ในกลุ่มของ $\bar{X} - 1SD.$
 กลุ่มที่ 2 ความรู้ปานกลาง มีคะแนนอยู่ในระหว่าง $\bar{X} + 1SD.$
 กลุ่มที่ 3 ความรู้ดี มีคะแนนอยู่ในระหว่าง $\bar{X} + 1SD.$

เมื่อแทนค่า \bar{X} และ 1SD. พบว่า มีการกระจายคะแนนตามกลุ่มต่างๆ ดังนี้ กลุ่มที่มีระดับความรู้ต่ำ (คะแนน 4 - 13 คะแนน) กลุ่มที่มีระดับความรู้ปานกลาง (คะแนนระหว่าง 14 - 22 คะแนน) และกลุ่มที่มีระดับความรู้ดี (คะแนน ระหว่าง 23 - 26 คะแนน) โดยพบร้อยละ 14.0, 78.1 และ 7.9 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกตามระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐาน

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ(คะแนนต่ำกว่า 13 คะแนนลงมา)	48	14.0
ปานกลาง(คะแนนระหว่าง 14 - 22 คะแนน)	268	78.1
ดี(คะแนนที่สูงกว่า 23 คะแนน)	27	7.9
รวม	343	100.0

4.3 เจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.3.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติที่มีต่อการสาธารณสุขมูลฐานแยกเป็นรายข้อ

พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดของเจตคติที่มีต่อการสาธารณสุขมูลฐาน คือ ข้าพเจ้าเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน เท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.57 และพบว่าค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้าพเจ้าไม่ชอบประเมินผลโครงการพัฒนาสาธารณสุข ที่รับผิดชอบ เท่ากับ 2.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.97(ดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานแยกเป็นรายข้อ

เจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน	\bar{X}	SD.
1. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการสาธารณสุขมูลฐานเป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดสุขภาพที่ดีขึ้น	4.29	0.68
2. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการสาธารณสุขมูลฐานจะช่วยให้ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพของตนเองและชุมชนได้	4.10	0.66
*3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการสาธารณสุขมูลฐานเป็นกลวิธีที่รัฐพยายามยกการพัฒนาสุขภาพของประชาชนให้เป็นหน้าที่ของประชาชนฝ่ายเดียวโดยที่รัฐไม่รับผิดชอบ	2.29	0.98
4. ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขต้องกระทำควบคู่กันไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจึงประสบผลสำเร็จ	4.38	0.64
*5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเทคโนโลยีที่พัฒนาจากท้องถิ่นให้สอดคล้องกับประเพณีของสังคมนั้นมีคุณภาพต่ำไม่เหมาะสมที่จะนำมาแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในชนบท	2.76	0.99

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
(พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกเจตคติต่อการสาธารณสุข
มูลฐานแยกเป็นรายข้อ

เจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน	\bar{X}	SD.
6. ข้าพเจ้าแน่ใจว่าการ ผสส.อสม. จะสามารถ กระจายการรักษาพยาบาลการป้องกันโรค การฟื้นฟูสภาพ และการส่งเสริมสุขภาพให้ ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม	3.53	0.90
7. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็น หัวใจสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนา สาธารณสุขมูลฐาน	4.63	0.57
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการจัดตั้งกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน จะช่วยให้มีการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ ของรัฐทั้ง 4 กระทรวง ชุมชนและเอกชนเพื่อ แก้ไขปัญหาพื้นฐานของชุมชน ตัวอย่าง เช่น ปัญหาสาธารณสุข	4.05	0.63
9. ข้าพเจ้าเชื่อว่า จปฐ. เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ มองปัญหาสาธารณสุขมูลฐานในชุมชนได้ชัดเจน ยิ่งขึ้น	4.13	0.65
10. ข้าพเจ้ายอมรับว่าการสาธารณสุขมูลฐานเป็น งานสำคัญอย่างหนึ่งที่เจ้าพนักงานสาธารณสุข ต้องรับผิดชอบ	4.25	0.65
11. ไม่ว่าจะปฏิบัติงานที่สถานีอนามัยใด ก็นับว่า แค่ไหนข้าพเจ้าก็จะปฏิบัติงานสาธารณสุข มูลฐานอย่างเต็มความสามารถ	4.34	0.72
12. ข้าพเจ้าจะเตรียมชุมชนในทุกขั้นตอนการ ปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในชุมชน	4.05	0.77

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
(พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกเจตคติต่อการสาธารณสุข
มูลฐานแยกเป็นรายข้อ

เจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน	\bar{X}	SD.
13. ข้าพเจ้าจะสนับสนุนให้กรรมการหมู่บ้าน สำรวจปัญหาสาธารณสุขมูลฐานในหมู่บ้าน เพราะจะช่วยให้เรียนรู้ความต้องการ ด้านสุขภาพอย่างแท้จริง	4.11	0.71
*14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการวิเคราะห์ปัญหาสาธารณสุข ในชุมชนเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความรู้สึก จึงควร เป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว	2.26	1.00
*15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการจัดทำแผนแก้ไขปัญหา สาธารณสุขในชุมชนเป็นเรื่องยุ่งยากเกิน ไปที่จะให้กรรมการชุมชนหรือ ผสส. อสม. ปฏิบัติ	2.70	0.99
*16. ข้าพเจ้าจะคัดเลือก ผสส. จากบุคคลที่ข้าพเจ้า เห็นว่า มีความรู้และช่วยเหลืองานสถานีอนามัย ด้วยดี ด้วยตัวข้าพเจ้าเองโดยไม่ต้องเลือกแบบ สังคมมิติ	2.17	1.01
17. ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตำบลเป็นคนจัดทำแผนการสอน ผสส. อสม. เอง เพราะใกล้ชิดกับชุมชนและ ผสส. อสม. ที่สุด	3.58	0.97
*18. ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจที่จะอบรม ผสส. อสม. ที่ไม่มีความรู้ด้านสุขภาพอนามัยมาก่อนเลยให้ เข้าใจปัญหาสาธารณสุขชุมชนได้ดี	2.69	1.01
19. ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่า การฝึกอบรม ผสส. อสม. เป็นงานซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขต้องปฏิบัติ	4.05	0.76

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
(พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกเจตคติต่อการสาธารณสุข
มูลฐานแยกเป็นรายข้อ

เจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน	\bar{X}	SD.
*20. ข้าพเจ้าไม่ชอบที่จะทำหน้าที่นี้เทศให้คำแนะนำ ปรึกษา ผสส.อสม.ในการปฏิบัติงาน สาธารณสุขมูลฐาน	2.16	0.96
21. ข้าพเจ้าจะสนับสนุนให้ประชาชน กรรมการ หมู่บ้าน หรือ ผสส.อสม.เขียนบทความเกี่ยวกับ ปัญหาสาธารณสุขที่พบในชุมชน มาแพร่ทาง หอกระจายข่าวอย่างต่อเนื่อง	3.99	0.74
*22. ข้าพเจ้าแน่ใจว่าการอบรมให้ อสม.รักษา พยาบาลเบื้องต้นได้นั้นเป็นการเพิ่มอาชีพ หมอเถื่อน	2.66	1.06
23. ข้าพเจ้าจะส่งช่างสุขภัณฑ์ประจำหมู่บ้านไปศึกษา การจัดทำตุ้มและส้วมจากหมู่บ้านที่มีความสามารถ จนเขาสามารถนำมาปฏิบัติเองได้	4.07	0.68
24. ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีที่จะให้ อสม.ผสส. สามารถแนะนำ มารดาน้ำเต็กอายุ 0-5 ปีมารับวัคซีนป้องกันโรค	4.49	0.56
25. ข้าพเจ้ายินดีที่จะให้ อสม.ที่ผ่านการอบรม เรื่องการวางแผนครอบครัวแจกยาเม็ด คุมกำเนิดแก่ผู้มารับบริการรายเก่าที่ ไม่มีภาวะแทรกซ้อนได้	3.90	0.99
26. ข้าพเจ้าแน่ใจว่าการจัดตั้งกองทุนยา และเวชภัณฑ์ในหมู่บ้านจะช่วยแก้ไข ปัญหาการขาดแคลนยาของหมู่บ้านได้	4.01	0.76

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
(พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกเจตคติต่อการสาธารณสุข
มูลฐานแยกเป็นรายข้อ

เจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน	\bar{X}	SD.
27. ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตำบลให้ทันตสุขศึกษาแก่ครูและผู้นำนักเรียน เพื่อให้ช่วยตรวจฟันและแก้ไขปัญหาเรื่องฟัน ของนักเรียนได้	4.26	0.61
28. ปัญหาชุมชนนั้นแตกต่างกันไปในแต่ละ ชุมชน โดยเฉพาะปัญหาสาธารณสุข นั้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจึงควร ศึกษาวิจัยในชุมชนของตนเองได้	4.19	0.76
29. ข้าพเจ้าจะศึกษาวิจัยปัญหาสาธารณสุข ในชุมชนร่วมกับกรรมการชุมชนและ เจ้าหน้าที่กระทรวงอื่นอย่างสม่ำเสมอ	4.15	0.61
*30. ข้าพเจ้าไม่ชอบประเมินผลโครงการ พัฒนาสาธารณสุขที่รับผิดชอบ	2.14	0.97
เฉลี่ย	118.49	10.86

* Negative Statement

4.3.2 ระดับคะแนนเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข สาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

ผลการประเมินเจตคติที่มีต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง ในการประเมิน ใช้แบบประเมินเจตคติที่มีต่อการสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งประกอบด้วยข้อความต่างๆ 30 ข้อ มีทั้งข้อความในเชิงบวก (Positive Statement) และข้อความในเชิงลบ (Negative Statement) เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง จำนวน 343 คน ซึ่งได้รับการประเมินเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานผู้ได้รับคะแนนสูงสุด คือ 149 คะแนน และผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 80 คะแนน (Maximum Possible Score=150 คะแนนและ Minimum Possible Score=30 คะแนน) จากการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ ทั้งหมด 343 คนได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\bar{X} &= 118.49 \\ \text{SD.} &= 10.86\end{aligned}$$

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งระดับเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นเครื่องมือในการแบ่งกลุ่มระดับ ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 เจตคติที่เป็นกลางต่อการสาธารณสุขมูลฐาน มีคะแนนอยู่ในกลุ่ม $\bar{X} + 1\text{SD.}$ พบร้อยละ 70.6
- กลุ่มที่ 2 เจตคติที่ดีต่อการสาธารณสุขมูลฐาน มีคะแนนอยู่ในกลุ่ม $\bar{X} + 1\text{SD.}$ พบร้อยละ 13.1
- กลุ่มที่ 3 เจตคติที่ไม่ดีต่อการสาธารณสุขมูลฐาน มีคะแนนอยู่ในกลุ่ม $\bar{X} - 1\text{SD.}$ พบร้อยละ 16.3

ซึ่งมีการกระจายคะแนนตามกลุ่มระดับต่างๆ (ดังตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จำแนกตามระดับคะแนนเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน

ระดับเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เจตคติที่ไม่ดี (คะแนนเฉลี่ย < 107 คะแนน)	56	16.3
เจตคติปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 108-129 คะแนน)	242	70.6
เจตคติที่ดี (คะแนนเฉลี่ย >130 คะแนน)	15	13.1
รวม	343	100.0

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ โดยนำคะแนนความรู้และเจตคติ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.40 ในทิศทางบวก

เมื่อแยกเอาคะแนนความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาค แต่ละแห่ง ไปหาความสัมพันธ์ทางสถิติ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่งมีความสัมพันธ์กันทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลก ภาคกลาง จังหวัดชลบุรีและภาคใต้ จังหวัดยะลา โดยมีค่าสหสัมพันธ์ 0.40, 0.48 และ 0.34 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 6)

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของ
เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

วิทยาลัยการสาธารณสุข	จำนวน N	ความรู้ \bar{X}	เจตคติ \bar{X}	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r
รวม 4 แห่ง	343	17.65	118.49	0.40*
ภาคเหนือ จ.พิษณุโลก	100	18.95	120.51	0.40**
ภาคกลาง จ.ชลบุรี	86	15.51	112.85	0.48**
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ขอนแก่น	83	18.24	120.37	0.07
ภาคใต้ จ.ยะลา	74	17.70	120.20	0.34*

* Significant at $\alpha = 0.05$

** Significant at $\alpha = 0.01$

4.5 ความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังกับความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

4.5.1 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังกับความรู้ของเจ้าพนักงาน สาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังกับความรู้ต่อการ
สาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่
โดยใช้ Chi-square test เนื่องจากข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า การศึกษาบิดา
อาชีพบิดามารดา ภูมิลำเนาของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความรู้ต่อการสาธารณสุข
มูลฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ α เท่ากับ 0.05 (ดังตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลัง เกี่ยวกับความรู้ต่อการ
 สาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่

การทดสอบความสัมพันธ์ของ ปัจจัยภูมิหลังเกี่ยวกับความรู้ การสาธารณสุขมูลฐาน	\bar{X}	df	P-value
การศึกษาบิดา	28.83154	14	0.0110*
การศึกษามารดา	19.26248	14	0.1552
อาชีพบิดา	27.37686	10	0.0023**
อาชีพมารดา	25.21485	12	0.0473*
การออมทรัพย์ของครอบครัว	10.17651	8	0.2529
ภูมิลำเนาของครอบครัว	7.92887	2	0.0190*

* Significant at $\alpha = 0.05$

** Significant at $\alpha = 0.01$

4.5.2 การทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังกับเจตคติต่อการ สาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังกับเจตคติต่อการ
 สาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่
 โดยใช้ Chi-square test พบว่า อาชีพบิดาและการออมทรัพย์ของครอบครัวมี
 ความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 เท่ากับ 0.05 (ดังตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลัง เกี่ยวกับเจตคติต่อการ
 สาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่

การทดสอบความสัมพันธ์ของ ปัจจัยภูมิหลังเกี่ยวกับเจตคติ ต่อการสาธารณสุขมูลฐาน	\bar{X}	df	P-value
การศึกษาบิดา	16.16605	14	0.3033
การศึกษามารดา	12.77080	14	0.5446
อาชีพบิดา	19.31499	10	0.0364*
อาชีพมารดา	13.46427	12	0.3362
การออมทรัพย์ของครอบครัว	21.06713	8	0.0070**
ภูมิลำเนาของครอบครัว	2.81505	2	0.2447

* Significant at $\alpha = 0.05$

** Significant at $\alpha = 0.01$

อภิปรายผลการศึกษาวิจัย

1. ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระดับความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุข
 มูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

ผลการศึกษาวิจัย พบว่าเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย)
 ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง พบว่ามีระดับความรู้
 ปานกลางเป็นส่วนใหญ่ พบร้อยละ 78.1 มีระดับความรู้ดี ร้อยละ 7.9 และมี
 ระดับความรู้ที่ต่ำเพียง ร้อยละ 14.0 เท่านั้น (ดังตารางที่ 3 และ 4) สำหรับ
 การศึกษาวิจัยในเรื่องเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
 (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง พบ
 ว่า เจตคติส่วนใหญ่อยู่ในระดับกลาง พบร้อยละ 70.6 มีเจตคติในระดับดี
 ร้อยละ 13.1 และมีเจตคติที่ไม่ดี ร้อยละ 16.3 เท่านั้น (ดังตารางที่ 5 และ 6)
 ซึ่งผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้และเจตคติของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
 (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ไม่เป็นไปตามการศึกษาที่พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

สุขตำบลยังขาดความรู้และเจตคติที่ดีต่อการสาธารณสุขมูลฐาน แต่การศึกษาเหล่านี้ได้ศึกษาในกลุ่มที่ปฏิบัติงานมานานแล้ว ซึ่งอาจจะจบก่อนที่จะมีการใช้กลวิธีสาธารณสุขมูลฐาน จึงอาจไม่ได้เรียนจากสถาบันการศึกษา แต่เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ ได้มีการเรียนการสอนในหลักสูตร นอกจากนั้น การปฏิบัติการสาธารณสุขมูลฐานในประเทศไทย กระจายทั่วทุกพื้นที่การประชาสัมพันธ์จากสื่อมวลชนมีมากขึ้น จึงทำให้ผู้เรียนในปัจจุบัน มีความอยากเรียนรู้ อยากฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปปฏิบัติเมื่อสำเร็จไป จึงเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ มีความรู้และเจตคติในระดับที่ดี แต่เมื่อปฏิบัติงานไปแล้ว อาจจะมีความรู้และเจตคติในระดับใดนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการติดตามผลกันต่อไป เพราะการสาธารณสุขมูลฐานจะมีการพัฒนาอยู่เสมอ ผู้สำเร็จไปแล้ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า เจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่ง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทางบวกโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.40 (ดังตารางที่ 7) แสดงให้เห็นว่าถ้าความรู้ดี เจตคติก็จะดีตามไปด้วย ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าผู้ที่เรียนได้คะแนนมาก จะมีเจตคติที่ดีต่อวิชานั้น หรืออาจจะเป็นเนื่องจากเจตคติดี จึงทำให้มีการศึกษาค้นคว้าและสนใจ จึงเป็นผลให้คะแนนความรู้และเจตคติมีความสัมพันธ์กัน

ธิมบาร์โด เอ็มบีเซนและมาสลาซ (2531) ได้อธิบายไว้ว่า เจตคติของบุคคลต่อสิ่งใดมักขึ้นอยู่กับความรู้ของบุคคลต่อสิ่งนั้น คือถ้าความรู้ดี ความเข้าใจดี เป็นผลให้เจตคติต่อสิ่งนั้นก็ดี และเมื่อมีเจตคติดีแล้ว บุคคลนั้นก็มีความโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมไปในทางที่ดีด้วย แม้จะยังไม่มีการวิจัยที่ยืนยันได้ว่า ความรู้ระดับใดที่จะพอเพียง ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อ ฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องศึกษาวิจัยหารูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ที่ต่อเนื่องเสมอ

3. ผลการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังกับความรู้และเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยภูมิหลังเกี่ยวกับความรู้ต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่งนั้นพบว่า การศึกษาของบิดา อาชีพบิดามารดาและภูมิฐานะของครอบครัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ เท่ากับ 0.05 ปัจจัยภูมิหลังเกี่ยวกับเจตคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ผู้สำเร็จใหม่ จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคทั้ง 4 แห่งนั้นพบว่า อาชีพของบิดา และการอบรมทรัพย์ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ เท่ากับ 0.05 และสอดคล้องกับ สุวรรณ จันทรประเสริฐ ทำการศึกษาเจตคติต่องานสาธารณสุขระดับตำบลของนักเรียนเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) ที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยการสาธารณสุขทั่วประเทศทั้ง 4 แห่ง และพบว่าเขตที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาของบิดา ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่องานสาธารณสุขตำบล และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อมรรัตน์ องค์กรไชยศึกษา ผลการศึกษาสาธารณสุขมูลฐานที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะและความสนใจเข้าร่วมงานสาธารณสุขมูลฐานของนักศึกษาแพทย์ ปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2526-2527 และพบว่า อาชีพมารดา และภูมิฐานะเดิม มีความสัมพันธ์กับทักษะและความสนใจเข้าร่วมในงานสาธารณสุขมูลฐาน